

Józef Borzyszkowski

"Rocznik Toruński, t. 35", Toruń 2008 : [recenzja]

Acta Cassubiana 11, 362-364

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Józef Borzyszkowski

„Rocznik Toruński”, t. 35,

**Towarzystwo Miłośników Torunia i Uniwersytet
Mikołaja Kopernika 2008, ISSN 0557-2177, ss. 351**

W III Rzeczypospolitej niejedno wydawnictwo, czasopismo naukowe, firmujące je towarzystwo, przechodzi/ło trudne chwile, borykając się przede wszystkim z kłopotami finansowymi i niedostatkiem społeczników, także autorów, którzy by chcieli bez honorarium pracować w redakcji lub publikować swoje teksty. Stąd też jakby skromniejsza działalność, także wydawnicza, takich zasłużonych towarzystw jak Gdańskie Towarzystwo Naukowe czy Towarzystwo Naukowe w Toruniu i obraz ich wizytówek – „Rocznika Gdańskiego” i „Zapisek Historycznych”. Jednakże obok sygnałów o trudnościach z utrzymaniem dotychczasowego poziomu i regularności w wydawaniu zasłużonych tytułów, obserwujemy również zjawiska świadczące o pomyślnym pokonywaniu tych problemów i podnoszeniu jakości publikowanych dzieł. Takim przykładem jest „Rocznik Toruński”, swego czasu organ jedynie Towarzystwa Miłośników Torunia, dziś wydawany jako wspólny tytuł z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika. Sądzę, iż jest to wzorcowe niejako rozwiązanie, biorąc pod uwagę fakt, iż borykające się z trudnościami finansowymi towarzystwa tworzą głównie pracownicy lokalnych uczelni.

Zanim zasygnalizuję zawartość t. 35, warto przywołać skład Komitetu Redakcyjnego, którego członkowie w znacznej części stanowią też grono autorów kolejnych tomów. Komitet ten tworzą: Marian Arszyński, Marian Biskup, Jadwiga Chudziakowa, Karola Ciesielska, Bogusław Dybaś, Kazimierz Przybyszewski, Janusz Tandecki i Mieczysław Wojciechowski. Redaktorem jest Piotr Oliński, a jego asystentem Anna Ziemełwska. Warto podkreślić też inne fakty, udokumentowane na stronie redakcyjnej słowami: „Tłumaczenie streszczeń i spisu treści: Agnieszka Chabros (jęz. angielski), Annika Souhr (jęz. niemiecki)” oraz „Wydano dzięki dotacji Urzędu Miasta Torunia oraz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika”. Na tejże stronie znajdziemy też rzadko odnotowywane w innych wydawnictwach dane dotyczące nakładu (300 egz.) i objętości.

Studiując tę stronę, zdawałoby się najmniej ważną, pomyślałem o nowych czasopismach niby naukowych lub popularnonaukowych, zwłaszcza organach

naszych muzeów, których redakcje i wydawcy mogliby pójść w ślady Towarzystwa Miłośników Torunia.

Prezentowany tom w dziale Artykuły zawiera wśród pięciu tekstów opracowania: Tomasza Kruszowskiego *Środowisko naukowe Torunia w opisach podróźniczych w XVII–XIX wieku* oraz Doroty Mróz *Prokuratura Sądu Apelacyjnego w Toruniu w dwudziestoleciu międzywojennym* i Marcina Przegiętki *Wiszący most na Wiśle w Toruniu? Dwa niezrealizowane projekty z pierwszej połowy XX wieku*, godne zainteresowania nie tylko czytelników z grodu Kopernika.

W nieco bogatszym dziale Miscellanea spośród siedmiu opracowań uwagę moją zwróciły teksty: Mariana Arszyńskiego, *Gotycka przybudówka do muru cmentarnego kościoła św. Jakuba w Toruniu – próba identyfikacji pierwotnej funkcji*; Agnieszki Zielińskiej-Nowickiej, *Źródła do badania zagadnień demograficznych i socjotopograficznych w XIX-wiecznym Toruniu*; Krzysztofa Roguckiego, *Piłsudski w Toruniu*; Renaty Skowrońskiej-Kamińskiej, *Szkolne publikacje sprawozdawcze z XIX i początku XX wieku w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikowskiej w Toruniu*.

Obok tych dwóch podstawowych niejako działów, tom 35 zawiera również Recenzje, Noty (bibliograficzne) i Sprawozdania. Pod tym ostatnim hasłem znajdujemy jedynie najważniejsze – *Działalność Towarzystwa Miłośników Torunia w okresie od 25 maja 2007 r. do 19 czerwca 2008 r.*, autorstwa Cecylii Iwaniszewskiej. Dowiadujemy się zeń m.in. o jubileuszu 85-lecia TMT, które liczy obecnie 104 członków (a może 104+17+19?) i swoistej zmianie warty – władz stowarzyszenia. Przewodniczy mu obecnie prof. Krzysztof Mikulski, redaktor „Toruńskiego Słownika Biograficznego”. Ze względu na obowiązki poselskie z kandydowania do władz zrezygnował m.in. długoletni prezes prof. Marian Filar, a z powodu złego zdrowia zasłużeni wielce działacze To-Mi-To – dr Kazimierz Przybyszewski i dr Tadeusz Zakrzewski. Działalność Towarzystwa skupia się na popularyzacji wiedzy o Toruniu oraz wydawaniu publikacji związanych z miastem, w ramach której szczególne znaczenie ma godna odnotowania dobra współpraca z samorządem Torunia. Obejmuje ona m.in. prace renowacyjne na cmentarzach toruńskich. Bez wątpienia „Sprawozdanie” należy do najciekawszych tekstów zawartych w tymże tomie. Świadczy ono o dobrej współpracy To-Mi-To nie tylko z władzami miasta, ale też z najważniejszymi instytucjami nauki i kultury w Toruniu, m.in. Fundacją „Archiwum i Muzeum Pomorskie AK i WSP”. Szczególną wartość naukowo-dokumentacyjną posiadają zamykające tom dwa opracowania: ciekawa *Bibliografia prac drukowanych doktora Kazimierza Romana Sochaniewicza (1892–1930)*, *historyka-archiwisty, kierownika Archiwum Miejskiego*, autorstwa Kazimierza Przybyszewskiego oraz równie interesująca, a obszerna i wewnętrznie rozbudowana *Bibliografia miasta Torunia za rok 2007 wraz z uzupełnieniami*, opracowana przez Urszulę Zaborską, przy współpracy Adama Biedrzyckiego, wzbogacona Skorowidzem.

Jak można już było dowiedzieć się z informacji o stronie redakcyjnej tomu, który otwiera Spis treści, zamykają go Contents i Inhaltsverzeichnis. – To wzbogacenie tomu o streszczenia i spis treści w językach obcych podnosi zapewne wartość punktową publikacji zawartych w „Roczniku Toruńskim”. Dla większego uznania pracy redakcyjnej i podniesienia jakości niektórych tekstów zabrakło mi nazwisk i śladów pracy recenzenta/ów wydawniczych tegoż ciekawego i cennego czasopisma – jego tomu 35, mogącego być wzorem, także pracy edytorskiej dla innych.